

POPIS VZDĚLÁVACÍHO MODULU – PŘÍKLAD
A. VSTUPNÍ ČÁST
1. Název: Kapitoly z dějin umění do konce 19. století II
2. Kód:
3. Kategorie/obor vzdělání: 78-42-M/08 Lyceum
4. Typ vyučovací jednotky: vzdělávací modul
4. Délka výuky – doporučený počet vyučovacích hodin: 16 hodin
5. Platnost: 1. 9. 2025 Zpracovatelský tým: František Brož, Ondřej Vojtíšek, NPI
6. Vstupní předpoklady: absolvování modulů Kapitoly z dějin umění do konce 19. století I (1. ročník) a Kapitoly z dějin literatury do konce 19. století I (2. ročník)
Doporučené umístění v učebním plánu: 3. ročník, bloková/kontinuální výuka
B. JÁDRO VYUČOVACÍ JEDNOTKY
1. Charakteristika Dominantní přístup k vymezené oblasti v tomto modulu – vzhledem k jeho přímé návaznosti na dovednosti a znalosti modulů Kapitoly z dějin umění do konce 19. století I (1. ročník) a Kapitoly z dějin literatury do konce 19. století I (2. ročník) a na v nich budované povědomí o různých podobách umění a literatury v dějinách – je hlubší zkoumání skrze samostatně volené tematické sondy. Modul je otevřen rekapitulací osvojených poznatků a neméně podstatným učením se nalézat pro sebe podnětné a adekvátní téma. V hlavní části však již žactvo ohledává (samostatně či kooperativně v menších pracovních skupinách) vybrané téma, jež prostupuje několika staletími ve výtvarném umění, literatuře, filmu a popř. hudbě (např. „nevinost“, „portréty stáří“, „prostory k životu“, „nicota – prázdno – ticho“, „moře/bouře“, „labyrint“, „podsvětí a peklo“, „matematika umění“, „konec hrdiny“, „ukřižování“ či jiný konkrétní biblický / mytologický výjev či scéna atp.). Žáci a žákyně si tak osvojují dovednost samostatné řešerše textových i audiovizuálních zdrojů a schopnost rozvržení a uchopení tématu z uměnovědné oblasti. V další fázi žactvo prezentuje svoje dosavadní předběžné závěry (vč. osobní motivace k tématu) menším skupinám spolužáků a spolužaček, popř. různému složení vyučujících, přijímají zpětnou vazbu a v diskusi s nimi (popř. v inspiraci z nabídnutých zdrojů) hledají další interdisciplinární přesahy (např. k psychologii, sociologii, urbanismu, historii, filozofii či religionistice, kartografii, přírodním vědám aj.) a finální práci odevzdává ve formě rozsáhlejší eseje. Vlastní práce v modulu i recepce a evaluace prezentace druhých posiluje povědomí o proměnách estetických hodnot v průběhu dějin a připravuje tak půdu pro modul Kapitoly z dějin literatury do konce 19. století II (4. ročník). 2. Očekávané výsledky učení včetně indikátorů formuluje či tvořivě vyjádří své porozumění smyslu vybraných literárních a dalších uměleckých děl - reflektuje a cíleně rozšiřuje či prohlubuje vlastní perspektivu, kterou nahlíží na literární texty a další projevy umění; - pojmenovává a textem odůvodňuje možné efekty, které text (nebo projevy dalších druhů umění) ve čtenářích (příjemcích) vyvolávají; - využívá k porozumění literárnímu textu kontrast či paralelu s jiným textem, uměleckým dílem či adaptací; využívá poznatky o historickém, kulturním a žánrovém kontextu konkrétního literárního díla k jeho porozumění a tvořivým transpozicím - dohledává v důvěryhodných a dostupných zdrojích potřebné kontextuální informace; - posuzuje souběžně historický, kulturní i žánrový kontext vybraného literárního díla, pojmenuje případné napětí mezi nimi; sdílí svůj čtenářský nebo jiný umělecký zážitek jasně a argumentovaně - vyjádří svůj čtenářský nebo jiný umělecký zážitek rozmanitými způsoby (od prostého sdělení po tvořivé či umělecké sebevyjádření) a volí způsob adekvátní dílu i komunikační situaci;

- argumentuje a naslouchá argumentům ostatních čtenářů / diváků / posluchačů ve prospěch rozvíjení diskuse nad literárním nebo jiným uměleckým dílem; vybere si k četbě, poslechu nebo zhlédnutí umělecké dílo z běžné tržní nabídky na základě vlastních preferencí a motivací - vytváří systematicky a dlouhodobě svůj repertoár zkušeností směrem k poznání rozmanitosti projevů dalších oblastí umění			
3. Podpora rozvoje klíčových kompetencí a základních gramotností - ZG čtenářská a pisatelská, - KK kulturní, komunikační, k učení, k řešení problémů, osobnostní a sociální, digitální			
4. Obsah vzdělávání Předmětem zájmu modulu není komplexní přehled dějin umění předmětného období, ale vybrané téma, které je symptomaticky reflektováno ve vybraných obdobích: - pravěké a starověké umění; - antické řecké a římské umění; - románské umění a gotika; - renesance; - baroko a rokoko; - klasicismus, empír a osvícenství; - romantismus; - realismus; - impresionismus, symbolismus a další směry konce 19. století.			
5. Vzdělávací strategie - opakovací a rekapitulační aktivity či didaktické hry; - práce s digitálními materiály a odbornou literaturou; - samostatné zpracování vybraného tématu z dějin umění na základě vyhledaných audiovizuálních materiálů – přednášky, přehledy aj. se stručným kritickým vyhodnocením zdrojů; - průběžná prezentace výstupu a revize a vlastní reflexe dosavadního stavu práce; - téma samostatného zpracování vybraného tématu z dějin umění stanovuje vyučující, nebo schvaluje žákův výběr tématu			
C. VÝSTUPNÍ ČÁST			
1. Způsob ověřování dosažených výsledků	max. počet bodů	2. Kritéria hodnocení	váha
Průběžné - řešení (standardizovaných) opakovacích písemných testových úloh - prezentace dílčích výstupů	100	Porozumění problematice samostatného zpracování vybraných kapitol z dějin umění	30 %
Sumativní - samostatný výstup ve formě eseje opatřené relevantními zdroji	100	kompetence kulturní, komunikační – prezentační, k podnikavosti a pracovní; aktivní přístup a realizace výstupu	60 %
Reflexe - zpětnovazebný rozhovor s učitelem a spolužáky o výsledcích učení	100	reflexe zkušenosti: aktivní účast na reflexi	10 %
Závěrečné hodnocení modulu je váženým průměrem hodnocení z jednotlivých způsobů-částí ověřování. Žák prospěl, jestliže získal alespoň 40 bodů z průběžného a 40 bodů ze sumativního hodnocení. Přepočtený vážený průměr na známky: 85–100 1			

70–84	2
55–69	3
40–54	4
0–39	5
3. Doporučená studijní literatura, odkazy na ilustrační zdroje	
- Benjamin, W.: <i>Výbor z díla I.: literárněvědné studie</i>. Překlad Martin Ritter. Praha, OIKOYMENH, 2009. - Berger, J. a kol.: <i>Způsoby vidění</i>. Překlad Andrea Průchová Hrůzová. Praha, Labyrint, 2016. - Eco, U.: <i>Bludiště seznamů</i>. Překlad Lenka Kováčová. Praha, Argo, 2009. - Eco, U.: <i>Dějiny ošklivosti</i>. 2. vydání. Překlad Iva Adámková ad. Praha, Argo, 2015. - Eco, U.: <i>Otevřené dílo: forma a neurčenost v současných poetikách</i>. Překlad Zora Obstová. Praha, Argo, 2015. - Petříček, M.: <i>Myšlení obrazem: průvodce současným filosofickým myšlením pro středně nepokročilé</i>. Praha, Herrmann & synové, 2009.	
4. Poznámky	